

Een nieuwe vindplaats van de Spaanse aardslak *Lehmannia valentiana* (Férussac, 1823) op Terschelling

Henk K. Mienis

A new locality of the Spanish slug *Lehmannia valentiana* on Terschelling

Summary. The Spanish slug *Lehmannia valentiana* (Férussac, 1823) was known to occur at least during the period 2003-2008 on the old graveyard behind the lighthouse "Brandaris" in the West of the island Terschelling, Friesland, the Netherlands. Since then it probably disappeared because its hideout was destructed during renovations carried out at that graveyard. However, in the autumn of 2011 a single juvenile specimen was found under a piece of rotten wood on the eastern slope of "Seinpaalduin" in West-Terschelling. This find shows that this exotic species is still present on this Wadden island and it constitutes also one of the few records in a more or less natural habitat.

De Spaanse aardslak *Lehmannia valentiana* (Férussac, 1823) is een naaktslak van Mediterrane oorsprong (fig. 1). De eerste vermelding uit Nederland van deze exotische naaktslak gaat terug naar Den Hartog & Sandee (1962), die deze slak in 1962 hadden aangetroffen op het terrein van een kwekerij in Yerseke. Gittenberger & De Winter (1980) hebben deze soort voor het eerst uit tuinen vermeld, namelijk in Heesum (1978) en Oegstgeest (1979). Deze soort kan overal in tuinen, plantsoenen, parken en op begraafplaatsen verwacht worden, omdat het een soort is die in Nederland vooral in kwekerijen en kassen vrij algemeen voorkomt. In Israël wordt de Spaanse aardslak geregeld aangetroffen in zendingen van potplanten die geïmporteerd worden vanuit Nederland.

De vondsten van de Spaanse aardslak zijn in beeld gebracht op de voorlopige verspreidingskaart op de website van het Atlasproject Nederlandse Mollusken (ANM; www.anemooon.org). Deze kaart gaat echter tot ongeveer 2005 zodat nieuwere vindplaatsen daarop ontbreken. Op deze voorlopige verspreidingskaart staat ook West-Terschelling aangekend als vindplaats. Deze waarneming is gebaseerd op de vondst van twee exemplaren in een afvoerputje op de oude begraafplaats achter de Brandaris in het najaar van 2003. Een jaar later werden op 3 oktober 2004 niet minder dan 30 exemplaren in het zelfde putje aangetroffen (Mienis, 2005) en op 3 oktober 2005 ongeveer 20 exemplaren. In 2006 en 2007 heb ik deze vindplaats niet bezocht, maar op 23 september 2008 vond ik nog enkele exemplaren in de omgeving waar eens het putje had gezeten. In de voorgaande jaren had men de begraafplaats namelijk gerenoveerd. Het afvoerputje was weggehaald en de hele omgeving ervan was bedekt met een dikke laag houtsnippers. In de jaren daarna heb ik op die plaats tevergeefs naar de Spaanse aardslak gezocht. Zou zij weer verdwenen zijn van Terschelling?

Op 6 oktober 2011 werd opnieuw tevergeefs op de oude begraafplaats achter de Brandaris op West-Terschelling naar de Spaanse aardslak gezocht. Maar tot mijn verrassing trof ik op diezelfde dag een nog juveniel exemplaar aan onder een stuk half verrot hout op de oosthelling van het Seinpaalduin, nabij de Zwarteweg (voorheen Duinweg). Niet alleen komt *Lehmannia valentiana* dus nog steeds op

Fig. 1. De Spaanse aardslak *Lehmannia valentiana* (Férussac, 1823). Foto: Oz Rittner.

Terschelling voor, maar het is ook een van de weinige vondsten van de Spaanse aardslak in Nederland in een min of meer natuurlijk terrein.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar mijn collega Oz Rittner (Tel Aviv University) voor de bijgaande foto van de Spaanse aardslak.

Literatuur

- GITTENBERGER, E. & WINTER, A.J. DE, 1980. Nieuwe gegevens over in Nederland gevonden naaktslakken. – *Basteria* 44: 71-76.
- HARTOG, C. DEN & SANDEE, A.J.J., 1962. *Milax gagates* en *Limax valentianus*, twee zeldzame naakte landslakken in Yerseke. – *Basteria* 26: 83-85.
- MIENIS, H.K., 2005. Vreemdelingen onder de landslakken van Terschelling. Deel 9: Een vondst van de Spaanse aardslak. – *Rinkelbollen* 2005 (3): 14-16.

Adres van de schrijver:

The Steinhardt National Collections of Natural History,
Department of Zoology, Tel Aviv University,
IL-69978 Tel Aviv, Israel
en The National Natural History Collections, Berman Building,
Hebrew University,
IL-91904 Jerusalem, Israel.
mienis@netzer.org.il